

Sygn. akt V KK 367/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 stycznia 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dorota Rysińska (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Jerzy Grubba

SSN Włodzimierz Wróbel

Protokolant Anna Kowal

w sprawie **J. P. B.**

skazanego z art. 258 § 1 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu, w trybie art. 535 § 5 k.p.k.,

w dniu 22 stycznia 2014 r.,

kasacji, wniesionej przez Prokuratora Generalnego

od wyroku Sądu Okręgowego w S.

z dnia 9 maja 2013 r.

**uchyla wyrok w zaskarżonej części dotyczącej orzeczenia o
karze i w tym zakresie przekazuje sprawę do ponownego
rozpoznania Sądowi Okręgowemu w S.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 9 maja 2013 r. Sąd Okręgowy, orzekając na podstawie art. 387 § 1 i 2 k.p.k., uwzględnił wniosek oskarżonego J. P. B., zmodyfikowany stosownie do postulatu prokuratora w zakresie wymiaru kar, i skazał go, bez

przeprowadzenia postępowania dowodowego oraz przy zastosowaniu art. 60 § 4 k.k., za popełnienie następujących przestępstw:

- z art. 258 § 1 k.k. (zarzucane w pkt. I.) – stosując art. 60 § 6 pkt. 4 k.k., na karę 100 stawek dziennych grzywny po 50 zł każda,

- z art. 291 § 1 w zw. z art. 65 § 1 k.k. (pkt. III.) – stosując art. 60 § 6 pkt. 4 k.k., na karę 100 stawek dziennych grzywny po 50 zł każda,

- z art. 279 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. i art. 65 § 1 k.k. (pkt. II) oraz z art. 279 § 1 k.k. w zw. z art. 279 § 1 k.k. (pkt. IV i V) – po stwierdzeniu, że stanowią one ciąg przestępstw określony w art. 91 § 1 k.k., na karę 2 lat pozbawienia wolności i 50 stawek dziennych grzywny po 50 zł każda,

- z art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. i art. 65 § 1 k.k. na karę roku i 3 miesięcy pozbawienia wolności oraz 50 stawek dziennych grzywny po 50 zł każda.

Na podstawie art. 91 § 2 k.k. Sąd Okręgowy wymierzył oskarżonemu łączne kary 3 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz 200 stawek dziennych grzywny po 50 zł za stawkę, przy czym wykonanie kary pozbawienia wolności warunkowo zawiesił, na podstawie art. 69 § 1 i 2 k.k., art. 70 § 2 k.k. w zw. z art. 65 § 1 i 2 k.k., art. 73 § 2 k.k. w zw. z art. 65 § 1 i 2 k.k. oraz art. 60 § 4 k.k., na okres próby 5 lat, oddając oskarżonego pod dozór kuratora sądowego. Sąd ponadto zaliczył na poczet łącznej kary grzywny okres rzeczywistego pozbawienia oskarżonego wolności oraz orzekł o kosztach procesu.

Wyrok ten uprawomocnił się bez jego zaskarżenia.

Obecnie Prokurator Generalny zaskarżył ten wyrok kasacją wniesioną w części dotyczącej przeczenia o karze, na korzyść skazanego. Zarzucił mu *„rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisów prawa karnego procesowego - art. 387 § 2 i 3 k.p.k. polegające na uwzględnieniu przez sąd sprzecznego z wymogami prawa wniosku oskarżonego J. P. B. o wydanie wyroku skazującego bez przeprowadzenia postępowania dowodowego i wydanie tego orzeczenia zgodnie z wnioskiem w zakresie proponowanego wymiaru kary łącznej, w konsekwencji czego doszło do rażącego naruszenia prawa karnego materialnego – art. 86 § 1 k.k., poprzez wymierzenie mu kary 3 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności, to jest w wymiarze wyższym od sumy podlegających łączeniu kar jednostkowych, wynoszącej 3 lata i 3 miesiące pozbawienia wolności.* Podnosząc

ten zarzut Prokurator Generalny wniósł o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w S.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja jest zasadna w stopniu oczywistym, co przy zważeniu na jej kierunek pozwala na jej uwzględnienie w trybie określonym w art. 535 § 5 k.p.k.

Przedstawiony na wstępie stan sprawy, wynikający z samej treści wysuniętego zarzutu kasacyjnego, wskazuje, że orzeczenie o łącznej karze pozbawienia wolności, wymierzonej J. P. B., zapadło z rażąco obrazą przepisu art. 86 § 1 k.k., określającego wymiar kary łącznej w granicach od najwyższej z kar wymierzonych za poszczególne przestępstwa do sumy tych kar. Sąd Okręgowy wymierzył oskarżonemu łączną karę pozbawienia wolności – 3 lat i 6 miesięcy, wyższą od sumy dwóch tych kar jednostkowych, która wynosiła 3 lata i 3 miesiące. Powyższe świadczy natomiast nie tylko o tym, że w zaskarżonym wyroku doszło do rażącego naruszenia wymienionego przepisu prawa materialnego, ale i o tym, iż Sąd Okręgowy nie wywiązał się z obowiązku kontroli wniosku złożonego w trybie art. 387 § 1 k.p.k. Zaakceptował propozycję prokuratora co do wymiaru kar jednostkowych oraz kary łącznej (zaaprobowaną przez oskarżonego) w sposób automatyczny, nie badając w istocie treści tej propozycji – niepoprawnej pod względem prawnym niemal już na pierwszy rzut oka. Jest oczywiste, że dostrzeżenie przytoczonej wady wniosku musiałoby doprowadzić do odmowy jego uwzględnienia w trybie art. 387 § 2 k.p.k. i do podjęcia przez Sąd inicjatywy jego zmodyfikowania albo do rozpoznania sprawy na zasadach ogólnych. Nie jest bowiem dopuszczalne uwzględnienie zgłoszonego i choćby uzgodnionego przez uprawnione podmioty wniosku o wydanie wyroku skazującego bez przeprowadzenia postępowania dowodowego, o ile wniosek ten w prezentowanej sądowni postaci nie odpowiada wymogom prawa materialnego.

Nie budzi zatem wątpliwości stanowisko Prokuratora Generalnego, że omówione naruszenia prawa procesowego i materialnego miały charakter rażący oraz że miały one istotny, niekorzystny dla oskarżonego, wpływ na treść wyroku w zaskarżonej części. Nieprawidłowe postępowanie Sądu doprowadziło bowiem do orzeczenia kary surowszej od możliwej do wymierzenia, na jaką to konstatację nie

ma wpływu fakt, iż łączną karę pozbawienia wolności wymierzono z warunkowym zawieszeniem jej wykonania.

W świetle powyższego niezbędne stało się wydanie orzeczenia kasatoryjnego w zaskarżonej części rozstrzygnięcia o karze – w celu wyeliminowania w ponowionym postępowaniu stwierdzonych powyżej uchybień w zakresie prawa procesowego i prawa materialnego.

Uwzględniając kierunek wniesionej na korzyść kasacji, Sąd Okręgowy powinien baczyć także na treść art. 443 k.p.k., a zwłaszcza na brak możliwości podwyższenia orzeczonych dotąd jednostkowych kar pozbawienia wolności i grzywny.